

Студијски програм/студијски програми: Докторске академске студије биомедицинских наука

Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА У МЕДИЦИНИ

Наставник: Милица М. Паут Кустурица, Небојша П. Стилиновић, Небојша В. Кладар, Снежана В. Бркић, Бранислав В. Бајкин, Владимир Ј. Петровић, Тихомир И. Дуганџија, Исидора С. Самојлик, Иван Ђ. Чапо, Борислава Л. Николин, Нина Р. Бркић-Јовановић, Вељко С. Крстоношић, Јасмина М. Бобан, Александар Л. Рашковић

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 15

Услов: -

Циљ предмета

Теоријско и практично упознавање студената са савременом методологијом научноистраживачког рада у оквиру квантитативних и квалитативних студија..

Исход предмета

Студент ће стећи потребна знања из методологије научног истраживања која ће омогућити самостално обављање научноистраживачког рада. Студент ће се упознати са методологијом квантитативних и квалитативних истраживања. Савремени методолошки нацрти и актуелна истраживачка пракса биће презентована у оквиру овог предмета.

Овладавање методологијом научноистраживачког рада и оспособљавање да самостално планира, истражи и реши научни проблем. Студент ће бити способан да сваку фазу истраживања спроведе на адекватан начин, од поставке теоријског оквира, дефинисања проблема, циљева и хипотеза, преко одабира и израде инструмената и правилног узорковања до правилног прикупљања и процесуирања података. Студенти ће бити упознати и са специфичностима истраживања у појединим областима биомедицине.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Научно истраживање: значење, начин размишљања и типови истраживања;
2. Научно истраживање као процес: модел осам корака;
3. Развијање теоријског и концептуалног оквира истраживања;
4. Формулисање истраживачког проблема: извори истраживачког проблема, кораци у формулисању проблема, формулације истраживачког проблема у квантитативним и квалитативним студијама;
5. Варијабле у научном истраживању, типови варијабли и нивои мерења;
6. Научне хипотезе: дефинисање, функција и тестирање хипотеза; Типови хипотеза у квантитативним и квалитативним студијама;
7. Истраживачки нацрт: дефиниција и функција; Савремени нацрти у квантитативним и у квалитативним научним студијама;
8. Методологија прикупљања и процесуирања података;
9. Валидност и поузданост одабраног инструмента у квантитативним и квалитативним студијама;
10. Узорак у научним истраживањима: појам, циљеви, принципи и типови узорковања; Узорак у квантитативним и квалитативним студијама; Израчунавање величине узорка;
11. Облици и значај научних комуникација;
12. Основи методологије епидемиолошких истраживања;
13. Експериментална истраживања. Увод у експерименталну методологију;
14. Експериментална фармакологија;
15. Специфичности клиничких научних истраживања;
16. Специфичности испитивања лекова на људима;
17. Принципи добре клиничке праксе. Међународне препоруке за извођење биомедицинских истраживања;
18. Истраживачки пројекат, припрема и пријава. Међународна сарадња и истраживачки пројекти;
19. Докторска дисертација – од пријаве до одбране. Поступак одбране докторске дисертације, правна акта и формулари.
20. Презентовање и објављивање резултата истраживања.
21. Категоризација радова и истраживача. Библиометрија. Радна биографија (CV).
22. Едукација научноистраживачког кадра. Менторство.

Практична настава

Вештине постављања истраживања и одабира целокупног теоријског и методолошког оквира истраживања. Уочавање

проблема и дефинисање теме, циљева и хипотеза научног истраживања. Вештине одабира и креирања адекватних инструмената истраживања, уз контролу поузданости и валидности инструмената. Приказ различитих квантитативних и квалитативних студија и њихов значај у медицини и шире. Израчунавање неопходне величине узорка и одабир одговарајуће узорачке групе. Методологија епидемиолошких истраживања. Лабораторијске животиње: поделе, специфичности и критеријуми избора за експериментални рад. Експериментална фармакологија. Клиничка истраживања у хуманој медицини. Анализа примера различитих врста истраживања. Ванкуверска правила. Вредновање научноистраживачког рада. Библиометрија. Писање радне биографије.

Литература

Обавезна

1. Ристрановић Д, Дачић М. Основи методологије научноистраживачког рада у медицини. Веларта, Београд, 2003.
2. Ђурић П. Увод у научноистраживачки рад. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Нови Сад, 2012.
3. Kumar R. Research methodology: A step-by-step guide for beginners. Sage Publications Limited, 2019.

Допунска

1. Laake P, Benestad HB, Olsen BR. (Eds.). Research methodology in the medical and biological sciences. Academic Press, 2007.
2. Supino PG, Borer JS. (Eds.). Principles of research methodology: A guide for clinical investigators. Springer Science & Business Media, 2012.
3. Rapport F. (Ed.). New qualitative methodologies in health and social care research. Routledge, 2004.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 60

Практична настава (СИР): 45

Методе извођења наставе

Предавања, семинари, вежбе

Оцена знања (максимални број поена 100)

активност у току предавања: 10

практична настава: 20

семинар-и: 20

писмени испит: 50